

حزب جمهوری اسلامی

تاسیس:

۲۹ بهمن ۱۳۵۷ (یک هفته بعد از پیروزی انقلاب)

بنیان گذاران:

محمد جواد باهنر

علی خامنه‌ای

اکبر هاشمی رفسنجانی

عبدالکریم موسوی اردبیلی

محمد حسینی بهشتی

اعضای شورای مرکزی اولیه:

علی درخشان

مهدی کروبی

سید محمود کاشانی

سید محمد خاتمی

میرحسین موسوی

عبدالله جاسمی میرحسین موسوی

عبدالله بادامچیان

حسن آیت

دبیرکل:

از آغاز تا ۷ تیر ۶۰: آیت الله بهشتی از ۷ تیر ۶۰ تا ۸ شهریور ۶۰: آیت الله باهنر از ۸ تیر ۶۰ تا انحلال: آیت الله خامنه‌ای

روزنامه رسمی:

روزنامه جمهوری اسلامی به مدیر مسئولی مسیح مهاجری

مدت فعالیت:

۹ سال

عضوگیری:

از آغاز به کار حزب، صدها هزار نفر در شهرهای مختلف ایران به این حزب پیوستند.

دلایل استقبال گسترده مردم

• تأیید امام

• حضور تعدادی از مسؤولان ارشد نظام

خاستگاه:

خاستگاه و پیشینه حزب به گروه‌های اسلامی همچون جمعیت‌های مؤتلفه اسلامی و روحانیون غیر تشکیلاتی برمی‌گردد. (معتقدین به اسلام فقه‌ای)

اهداف:

اهداف کلان

- ایجاد یکپارچگی و هماهنگی بین نیروهای وفادار به انقلاب
- کادر سازی و تربیت نیرو برای انقلاب
- سامان بخشیدن به حکومت اسلامی
- پایه گذاری دولت جمهوری اسلامی طبق قانون اساسی
- داشتن یک حزب اسلامی با ایدئولوژی خالص اسلامی

اهداف در اساننامه:

- ۱-بالا بردن آگاهی اسلامی و سیاسی مردم
- ۲- پاکسازی کشور از آثار استبداد و استعمار
- ۳- برقراری آزادی‌های اساسی از قبیل آزادی بیان و قلم، آزادی اجتماعات و...
- ۴- تبدیل نظام فاسد اداری به سازمان اداری جدید که در آن ایمان صداقت و لیاقت معیار تصدی هرشغلی باشد.
- ۵- پایان دادن به سلطه اقتصادی بیگانگان و جلوگیری از چپاول منابع طبیعی و...
- ۶- ریشه کن کردن فقر و محرومیت
- ۷- تبدیل نظام آموزشی وارداتی استعماری به نظامی اصیل و مستقل
- ۸- ایجاد ارتش با ایمان و مستقل
- ۹- از میان بردن ریشه نهادهای فساد و فحشا

مواضع:

ولایت فقیه:

- فقیه نقش ویژه‌ای دارد که عبارت است از: (الف) تلاش دریافتن پاسخ به سؤالات تازه که در طریق رشد جامعه پیش می‌آید و (ب) ولایت فقیه و حضور رهبری کننده او در اجرای قوانین برای جلوگیری از انحراف جامعه از مسیر اسلام.

نقش مردم در حکومت:

در جامعه اسلامی مردم در جریان امور نقش تعیین کننده دارند.

احزاب سیاسی:

احزاب سیاسی می‌توانند در یک مسابقه سازنده در مسائل اجتماعی شرکت کنند

روحانیت:

روحانیت پیشیناز انقلاب بوده و در زمینه کارهای حکومتی مسئولیتی سنگین به عهده دارد

سیاست خارجی:

سیاست خارجی جمهوری اسلامی بر دو اصل تویی و تبری اسلامی استوار است و این مبنای رابطه حکومت اسلامی با دیگر کشورهاست.

دستاوردها:

- در دست گرفتن کنترل سه قوه قضاییه، مجریه و مقننه
- نقش فعال در طرد، حذف و سرکوب جریان‌های کمونیستی و چپ‌گرای مسلمان مانند سازمان مجاهدین خلق ایران و نیز گروه‌های ملی گرا مانند جبهه‌میلی پیروزی نامزدها در سه دوره از چهار دوره ریاست جمهوری
- تربیت و آموزش نیروهای مجرب مورد نیاز انقلاب
- نقش برجسته ی در تصویب اصول قانون اساسی
- بسیج نیروهای مردمی در دوران جنگ تحمیلی

روزنامه جمهوری اسلامی:

تاسیس:

نهم خرداد سال ۱۳۵۸

مدیر مسئول:

مسیح مهاجری از سال ۶۰ تاکنون

مواضع سیاسی

- تا سال ۷۶: تأکید بر مواضع مستقل
- ۷۶ به بعد: نزدیکی به اصولگرایان
- هم اکنون: نزدیک به مواضع آیت الله هاشمی رفسنجانی
- منتقد سیاست های دولت احمدی نژاد

افشاگری:

افشاگری‌های آن در سال‌های اول انقلاب نقش مهمی در حذف جریان‌های مخالف، بویژه "حزب توده"، "لیبرال‌ها" و "دولت بنی صدر" داشت.

بمب گذاری:

• مکان: سالن اجتماعات دفتر مرکزی حزب، سرچشمه تهران

• تاریخ: ۷ تیر ۱۳۶۰ ساعت ۲۰:۳۰

• تعداد شهید: ۷۲ نفر

• عامل ترور: سازمان مجاهدین خلق توسط محمد رضا کلاهی

• موضوع جلسه: تورم و انتخابات ریاست جمهوری آینده

• مشخصات عامل ترور:

- دانشجوی دانشگاه علم و صنعت
- نفوذی به داخل حزب جمهوری اسلامی
- ارتقا در حزب و رسیدن به مسئولیت حفاظت حزب

• سر نوشت عامل ترور:

او پس از انفجار توانست فرار کند و به عراق برود بعد از آن راهی فرانسه شد

• تعداد مسئولین کشته شده:

۲۷ نماینده مجلس، ۴ وزیر و ۱۲ معاون وزیر

• جمالتی از پیام امام:

• این کوردلان مدعی مجاهدت برای خلق، گروهی را از خلق گرفتند که از خیمتگزاران فعال و صدیق خلق بودند

• بهشتی مطلوب نیست و مظلوم مرد و خار چشم دشمنان اسلام بود

• نجات یافتگان از حادثه انفجار:

• ۲۷ نفر در این حادثه جان سالم به در بردند

• مقام معظم رهبری به دلیل بستری بودن در بیمارستان به دلیل انفجار مسجد ایوب و آقای هاشمی به دلیل تأخیر ملاقات با پزشکان رهبر انقلاب در جلسه حضور نداشتند

انحلال:

آسیب شناسی:

- عدم دقت لازم در عضوگیری و ثبت نام
- تشتت آرا و چندگانگی در مسائل مختلف
- ضعف در سازمان دهی و آموزش منظم ایدئولوژیک و سیاسی اعضا
- خلاء تشکیلاتی و عدم تولید فکر به دلیل مشغله زیاد رهبران حزب
- ورود افراد غیر معتقد به اصول انقلاب به داخل حزب
- تاریخ انحلال: ۱ خرداد ماه ۱۳۶۶

عامل اصلی انشقاق در حزب

تضاد آراء و اندیشه های اعضای حزب پیرامون نوع نگرش اقتصادی در اداره جامعه بوده است.

اختلاف نظر اقتصادی

- طیفی از این حزب به اقتصاد بسته دولتی باور داشتند و به دست میرحسین موسوی رهبری می‌شدند.
- شاخه ای دیگر که بیشتر از بازاریان سنتی و هسته اصلی جمعیت مؤتلفه اسلامی بودند، دخالت وزارت بازرگانی و وزارت اقتصاد را در تعیین قیمت ها و کنترل واردات و صادرات نمی پذیرفتند. چهره‌های شاخص آنها، حبیب الله عسکراولادی بودند.

اختلاف نظر در اولین انتخابات ریاست جمهوری

در نخستین انتخابات ریاست جمهوری، برخی اعضای با جامعه روحانیت مبارز تهران اختلاف نظر پیدا کردند؛ زیرا جامعه روحانیت مبارز از ابوالحسن بنی صدر حمایت می کرد، اما حزب جمهوری اسلامی ابتدا جلال الدین فارسی را نامزد اعلام کرد و پس از آن که گفته شد جلال الدین فارسی ایرانی تبار نیست، حسن حبیبی را نامزد این پست اعلام کرده بود.

علل درونی انحلال:

- ۱- عدم سازماندهی به دلیل گستردگی بی‌بویه دفاتر و افزایش نیروها؛
- ۲- حجم زیاد کارها و مسئولیت‌های رهبران آن؛
- ۳- عدم دقت در عضوگیری و هزینه‌های زیاد

علل بیرونی انحلال:

ناراضیاتی امام خمینی (ره) از گسترش تشکیلات حزب در سراسر کشور و حزبی شدن ائمه جمعه و جماعات و نیز بعضی رفتارهای حزب که سبب تفرقه بین نیروهای معتقد به اسلام فقه‌ای می‌شد.

مشکلات اقتصادی - اجتماعی به وجود آمده در کشور، باعث شد که در حزب سه دیدگاه چپ، راست و میانه شکل بگیرد.

